

Νόμος 2239/94: Περί Σημάτων

Νόμος 2239/94

Περί Σημάτων

Άρθρο 1

Σημεία συστατικά του σήματος

1. Θεωρείται σήμα κάθε σημείο επιδεικτικό γραφικής παραστάσεως, ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχειρήσεως από εκείνα των άλλων επιχειρήσεων. Μπορούν να αποτελέσουν σήμα ιδίως οι λέξεις, τα ονόματα φυσικών ή νομικών προσώπων, τα ψευδώνυμα, οι απεικονίσεις, τα σχέδια, τα γράμματα, οι αριθμοί, οι ήχοι, συμπεριλαμβανομένων των μουσικών φράσεων, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του.
2. Ως σήμα θεωρείται και ο τίτλος εφημερίδας ή περιοδικού.

Άρθρο 2

Κτήση δικαιώματος

Το δικαίωμα για αποκλειστική χρήση του σήματος κτάται μόνο με την καταχώρηση αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 3

Λόγοι απαραδέκτου

1. Δεν καταχωρούνται ως σήματα σημεία τα οποία:
  - α. δεν μπορούν να αποτελέσουν σήμα σύμφωνα με το άρθρο 1 του Νόμου αυτού,
  - β. στερούνται διακριτικού χαρακτήρα,

γ. συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στις συναλλαγές για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, των ιδιοτήτων, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προελεύσεως ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας,

δ. συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις, τα οποία έχουν καταστεί συνήθη στην καθομιλουμένη ή στη θεμιτή και πάγια πρακτική συναλλαγών,

ε. συνίστανται αποκλειστικά από το σήμα που επιβάλλεται από τη φύση του προϊόντος ή είναι απαραίτητο για την επίτευξη ενός τεχνικού αποτελέσματος ή προσδίδει ουσιαστική αξία στο προϊόν,

στ. αντίκεινται στη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη,

ζ. μπορούν να παραπλανήσουν το κοινό, ιδίως ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

2. Δεν καταχωρούνται επίσης ως σήματα:

α. η σημαία, τα εμβλήματα, τα σύμβολα, οι θυρεοί, τα σημεία και τα επισήματα του ελληνικού κράτους και των λοιπών κρατών, που αναφέρονται στο άρθρο 6 τρις της Συμβάσεως των Παρισίων για την προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ν. 213/1975) και με τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, καθώς και τα σημεία μεγάλης συμβολικής σημασίας και ιδίως θρησκευτικά σύμβολα, παραστάσεις και λέξεις,

β. τα σημεία των οποίων η κατάθεση αντίκειται στην καλή πίστη ή έγινε κακόπιστα.

3. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των εδαφίων β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, σημείο γίνεται δεκτό για καταχώρηση, εφόσον μέχρι της τελευταία συζήτηση για την παραδοχή του απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσεώς του.

Άρθρο 4

1. Σημείο δεν γίνεται δεκτό για καταχώρηση:

α. εάν ταυτίζεται με προγενέστερο σήμα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες, για τα οποία το σήμα έχει δηλωθεί, ταυτίζονται με εκείνα για τα οποία προστατεύεται το προγενέστερο σήμα,

β. εάν, λόγω της ταυτότητας με το προγενέστερο σήμα και της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και της ταυτότητας των προϊόντων ή

υπηρεσιών ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού, ο οποίος περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισής του με το προγενέστερο σήμα,

γ. εάν ταυτίζεται ή ομοιάζει με προγενέστερο σήμα και προορίζεται να διακρίνει προϊόντα ή υπηρεσίες, που δεν ομοιάζουν με εκείνα για τα οποία έχει καταχωρηθεί το προγενέστερο σήμα, εφόσον τούτο έχει αποκτήσει φήμη και η χρησιμοποίηση του μεταγενέστερου σήματος θα προσπόριζε σε αυτό, χωρίς εύλογη αίτια, αθέμιτο όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος ή θα έβλαπτε το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη αυτού.

2. Ως "προγενέστερα σήματα" κατά τον παρόντα νόμο νοούνται:

α. τα σήματα, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτικών, τα οποία έχουν καταχωρηθεί πριν από την ημερομηνία καταθέσεως της δηλώσεως του σήματος, αφού ληφθούν υπόψη τα τυχόν δικαιώματα προτεραιότητας αυτών που προβλήθηκαν,

β. οι προγενέστερες δηλώσεις σημάτων, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτικών, με την επιφύλαξη της καταχώρησής τους,

γ. τα σήματα τα οποία, κατά την ημερομηνία καταθέσεως της δηλώσεως του σήματος ή ενδεχομένως κατά την ημερομηνία προτεραιότητας που προβάλλεται προς υποστήριξη αυτής, είναι παγκοίμως γνωστά κατά την έννοια του άρθρου 6 δις της Συμβάσεως των Παρισίων.

"δ) τα κοινοτικά σήματα των οποίων εγκύρως προβάλλεται η αρχαιότητα στην ελληνική επικράτεια, έναντι εθνικού σήματος, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κανονισμού 40/94/Ε.Κ. της 20ης Δεκεμβρίου 1993 του Συμβουλίου "για το κοινοτικό σήμα", ακόμα και αν έχει προηγηθεί παραίτηση ή μη ανανέωση της προστασίας του εθνικού σήματος, στο οποίο στηρίχθηκε η αρχαιότητα του κοινοτικού σήματος".

3. Σημείο δεν γίνεται δεκτό για καταχώρηση:

α. εάν προσκρούει σε δικαίωμα μη καταχωρημένου σήματος ή άλλου διακριτικού σημείου ή γνωρίσματος, που χρησιμοποιούνται στις συναλλαγές, τα οποία παρέχουν στο δικαιούχο το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρήση μεταγενέστερου σήματος και με την προϋπόθεση ότι τα δικαιώματα αυτά έχουν αποκτηθεί πριν από την ημερομηνία καταθέσεως του εν λόγω σημείου, αφού ληφθούν υπόψη τα τυχόν προβαλλόμενα δικαιώματα προτεραιότητας,

β. εάν προσκρούει σε προγενέστερο δικαίωμα της προσωπικότητας τρίτου ή σε προγενέστερο δικαίωμα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας πέραν αυτών που ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, γ. εάν ενδέχεται να δημιουργήσει σύγχυση με σήμα που έχει καταχωρηθεί και χρησιμοποιείται στο εξωτερικό κατά τη στιγμή της καταθέσεως της δηλώσεως, αν αυτή έγινε κακόπιστα από τον αιτούντα.

4. Εγγραφή συναίνεση του δικαιούχου προγενέστερου σήματος που περιέχει και τυχόν όρους και η οποία κατατίθεται στην υπηρεσία σημάτων, αίρει το κώλυμα καταχώρισεως σήματος που ομοιάζει αλλά δεν ταυτίζεται με το προγενέστερο, εκτός εάν κατά την κρίση της Επιτροπής η συναίνεση αντίκειται στο δημόσιο συμφέρον ή δημιουργούνται σοβαροί κίνδυνοι από το ενδεχόμενο παραπλάνησης του κοινού.

Άρθρο 5

Εάν το σήμα αποτελείται από το ίδιο το όνομα του καταθέτη, το αυτό δε όνομα έχει ήδη κατατεθεί από άλλον ως σήμα για να διακρίνει ταυτόσημα ή ομοειδή προϊόντα, πρέπει να προστεθεί κάποιο διακριτικό σημείο για τη σαφή διάκρισή του από το προηγούμενο.

Άρθρο 6

1. Για την καταχώρηση σήματος κατατίθεται δήλωση στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου.

2. Η δήλωση υποβάλλεται σε τέσσερα (4) αντίγραφα και περιέχει:

α. αίτηση για καταχώρηση σήματος,

β. αποτύπωση του σήματος,

γ. ονοματεπώνυμο, κατοικία και επάγγελμα του καταθέτη και επί νομικών προσώπων, επωνυμία και έδρα,

δ. κατάλογο των προϊόντων ή υπηρεσιών τα οποία το σήμα πρόκειται να διακρίνει, ταξινομημένα κατά κλάση με αναγραφή της οικείας κλάσεως κατά ομάδα προϊόντων,

ε. διορισμό πληρεξουσίου δικηγόρου και αντικλήτου,

ζ. ημερομηνία της προγενέστερης καταθέσεως, εάν διεκδικείται προτεραιότητα ως και τη χώρα στην οποία έχει γίνει αυτή, η. υπογραφή του πληρεξουσίου δικηγόρου,

θ. αν το σήμα είναι ηχητικό, γίνεται ειδική μνεία στη δήλωση,

ι. αν ζητείται έγχρωμη καταχώρηση, γίνεται ειδική μνεία στη δήλωση.

3. Η δήλωση συνοδεύεται από:

α. δέκα (10) αντίτυπα του σήματος, στην περίπτωση δε έγχρωμης συνθέσεως του σήματος και δέκα (10) έγχρωμα αντίτυπά του,

β. πέντε (5) αντίγραφα του καταλόγου των προς διάκριση προϊόντων ή υπηρεσιών,

γ. παράβολο του Δημοσίου για την καταβολή των νομίμων δικαιωμάτων αυτού,

δ. πληρεξούσιο έγγραφο για κατάθεση σημάτων, με απλή υπογραφή του καταθέτη.

4. Η δήλωση συντάσσεται σε ειδικό έντυπο, η μορφή και το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

5. Με την κατάθεση της δήλωσης αναγράφεται σε αυτήν η ημερομηνία, η ώρα της υποβολής της και ο αριθμός αυτής, υπογράφεται δε αρμοδίως.

6. Δηλώσεις που δεν πληρούν τους όρους των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, δεν γίνονται δεκτές από την υπηρεσία.

7. Αν η δήλωση που κατατέθηκε περιέχει ελλείψεις ή λάθη που διέλαθαν της προσοχής του αρμοδίου για την παραλαβή αυτής υπαλλήλου, ειδοποιείται ο καταθέτης με έγγραφο επί αποδείξει παραλαβής ή με δικαστικό επιμελητή, ο οποίος πρέπει να τα διορθώσει εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών. Εάν οι ελλείψεις δεν καλυφθούν ή τα λάθη δεν διορθωθούν εμπρόθεσμα, η δήλωση παραπέμπεται στη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων ως έχει.

8. Η δήλωση βιβλιοδετείται σε ειδικό βιβλίο, διαφορετικό για τα ημεδαπά και τα αλλοδαπά σήματα.

Άρθρο 6Α

Δικαιολογητικά για την μετατροπή κοινοτικού σήματος σε εθνικό.

1. Σε περίπτωση μετατροπής αίτησης κοινοτικού σήματος ή κοινοτικού σήματος σε εθνικό, ο καταθέτης ή ο δικαιούχος υποβάλλει στη Διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Το εθνικό τέλος κατάθεσης σήματος

β) Μετάφραση της αίτησης μετατροπής και των συνημένων εγγράφων στην Ελληνική γλώσσα, από πρόσωπα που έχει το δικαίωμα μεταφράσεως, σύμφωνα με το νόμο.

γ) Εγγραφο διορισμού πληρεξουσίου δικηγόρου και αντικλήτου στη Ελλάδα.

δ) Δέκα (10) αντίτυπα του σήματος, στη περίπτωση δε έγχρωμης συνθέσεως του σήματος και δέκα (10) έγχρωμα αντίτυπα του.

2. Η προθεσμία υποβολής των ανωτέρω δικαιολογητικών είναι δύο (2) μηνών και αρχίζει από την ειδοποίηση του καταθέτη ή δικαιούχου - με έγγραφο επί αποδείξει παραλαβής - από των ανωτέρω Δ/νση.

3. Στο ειδικό έντυπο δηλώσεως που ισχύει για τα αλλοδαπά σήματα αναγράφονται από την Υπηρεσία τα αντίστοιχα στοιχεία της αίτησης του κοινοτικού σήματος. Οι δηλώσεις αυτές βιβλιοδετούνται σε ειδικό βιβλίο.

4. Για την παραδοχή της αιτήσεως μετατροπής αποφασίζει η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων.

Άρθρο 7

Μέχρι και της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου συζητήσεως, ο καταθέτης μπορεί:

α. να προβεί σε δήλωση μη διεκδικήσεως δικαιωμάτων επί ορισμένων μη ουσιωδών στοιχείων του δηλωθέντος σήματος,

β. να προβεί σε δήλωση περιορισμού προϊόντων ή υπηρεσιών ακόμη και αν δεν αναφέρονται κατά λέξη στη δήλωση.

Άρθρο 8

Διοικητική Επιτροπή Σημάτων

1. Για την παραδοχή της δηλώσεως καταχωρήσεως σήματος αποφασίζει η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων.

2. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων αποφασίζει επίσης για κάθε αμφισβήτηση που ανακύπτει μεταξύ της αρμόδιας υπηρεσίας και των καταθετών ή δικαιούχων σήματος κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

3. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων περιλαμβάνει δέκα (10) τμήματα, καθένα από τα οποία συντίθεται από έναν πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Πρόεδρο, το Διευθυντή ή έναν Τμηματάρχη της Διευθύνσεως Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας του Υπουργείου Εμπορίου, πτυχιούχο ανώτατης σχολής και έναν εκπρόσωπο των βιομηχανιών, ως μέλη.

4. Τα μέλη των τμημάτων της Διοικητικής Επιτροπής διορίζονται με ισάριθμα αναπληρωματικά, με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, που εκδίδεται το μήνα Σεπτέμβριο κάθε δεύτερου έτους, ύστερα από πρόταση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για τους Προέδρους της Επιτροπής και Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Αθήνας και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου του Πειραιά για τους εκπροσώπους των βιομηχανιών. Αναπληρωτές του Διευθυντή ή του Τμηματάρχη της Διευθύνσεως Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας του Υπουργείου Εμπορίου στη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων ορίζονται ανώτεροι υπάλληλοι της ίδιας Διευθύνσεως.

5. Ο γραμματέας κάθε τμήματος της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ορίζεται με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου. Οι γραμματείς και οι αναπληρωτές τους είναι υπάλληλοι της Διευθύνσεως Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, πτυχιούχοι ανώτατης σχολής.

6. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ένας βοηθός γραμματέας, με τον αναπληρωτή του, για κάθε τμήμα της Επιτροπής. Οι βοηθοί και οι αναπληρωτές τους είναι υπάλληλοι της παραπάνω Διευθύνσεως.

7. Την κατανομή των υποθέσεων μεταξύ των τμημάτων της Επιτροπής καθορίζει ο αρχαιότερος Πρόεδρος.

Άρθρο 9

Διαδικασία

1. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων εδρεύει στην Αθήνα. Συνεδριάζει στο Υπουργείο Εμπορίου και σε γραφείο οριζόμενο με πράξη του αρμοδίου προϊσταμένου της Διευθύνσεως που τοιχοκολλάται στο γραφείο του.

2. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής είναι δημόσιες και τηρούνται πρακτικά. Η Επιτροπή συνεδριάζει σε ημέρες και ώρες οριζόμενες από τον Πρόεδρο στην αρχή κάθε έτους και γνωστοποιούνται με τοιχοκόλληση στο γραφείο της αρμόδιας διευθύνσεως. Η συζήτηση γίνεται με βάση το έκθεμα που καταρτίζει ο Πρόεδρος κατά τη σειρά της υποβολής των δηλώσεων. Το έκθεμα τοιχοκολλάται οκτώ (8) ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδριάσεως στο γραφείο της αρμόδιας διευθύνσεως.

3. Πριν από τη συζήτηση με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας, καλούνται οι διάδικοι. Η οικεία κλήση κοινοποιείται σε αυτούς ή στους αντικλήτους τους πριν από πέντε (5) πλήρεις ημέρες, κατά την ορισθείσα δε δικάσιμο η υπόθεση συζητείται και με απουσία των κλητευθέντων διαδίκων. Η Επιτροπή μπορεί, με αίτηση των διαδίκων ή και αυτεπάγγελα, να αναβάλει τη συζήτηση σε τακτική δικάσιμο. Από την απουσία των διαδίκων δεν τεκμαίρεται ομολογία. Η Επιτροπή δικάζει σαν να ήταν παρόντες οι διάδικοι. Ανακοπή κατά της ερήμην απόφασης δεν επιτρέπεται.

4. Οι διάδικοι παρίστανται μετά ή δια δικηγόρου, μπορούν δε να αναπτύξουν τους ισχυρισμούς τους προφορικά και εγγράφως ενώπιον της Επιτροπής και να υποβάλουν κάθε χρήσιμο για την υποστήριξη της υποθέσεώς τους στοιχείο ή έγγραφο. Ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων γίνονται δεκτά τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται από τις διατάξεις του Π.Δ/τος 341/1978. Γίνονται δεκτές ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον Ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου με κλήτευση του αντιδίκου προ σαράντα οκτώ (48) ωρών. Η Επιτροπή μπορεί να επιτρέψει την εξέταση μαρτύρων ενώπιόν της.

5. Με την επιφύλαξη της διατάξεως του άρθρου 3 παρ. 3, οι λόγοι απαραδέκτου των σημάτων κρίνονται κατά το καθεστώς που υφίσταται κατά τη συζήτηση της δηλώσεως ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων.

6. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία, οι δε απορριπτικές της δηλώσεως πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες. Η μειοψηφία καταχωρείται στην απόφαση. Οι αποφάσεις απαγγέλλονται σε δημόσια συνεδρίαση και υπογράφονται από τον Πρόεδρο και το Γραμματέα.

7. Περιλήψεις των αποφάσεων που δέχονται το σήμα, δημοσιεύονται εντός μηνός από της δημοσίευσής της αποφάσεως στο Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Η περίληψη περιέχει το σήμα, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και την κατοικία του δηλούντος, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες προς διάκριση των οποίων προορίζεται το σήμα. Οι απορριπτικές αποφάσεις κοινοποιούνται με εντολή της αρμόδιας υπηρεσίας προς τους διαδίκους ή τους αντικλήτους αυτών.

8. Ως προς την ευταξία στο ακροατήριο, την κατάρτιση των αποφάσεων και των πρακτικών, τους λόγους και τη διαδικασία της εξαιρέσεως μελών της Επιτροπής, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις του Π.Δ/τος 341/1978.

9. Η παράβαση διατάξεως που ρυθμίζει τη διαδικασία συνεπάγεται ακυρότητα, εάν κατά την κρίση της Επιτροπής η παράβαση προξένησε βλάβη στον προτείνοντα αυτή διάδικο.

Άρθρο 10

Τριτανακοπή

1. Κατά της αποφάσεως της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, που δέχεται εν όλω ή εν μέρει τη δήλωση του σήματος, επιτρέπεται η άσκηση τριτανακοπής ενώπιον της ίδιας Επιτροπής από οποιονδήποτε τρίτο που έχει έννομο συμφέρον, έστω και μη χρηματικό, εφόσον δεν παρενέβη στη συζήτηση της δηλώσεως του σήματος. Το ίδιο δικαίωμα έχουν και τα επιμελητήρια, αλλά μόνο στις περιπτώσεις του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

2. Η τριτανακοπή κατά αποφάσεων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ασκείται με δικόγραφο, που κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία, καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο και συντάσσεται έκθεση καταθέσεως.

3. Αντί της καταθέσεως, η τριτανακοπή κατά αποφάσεων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων δύναται να ασκηθεί και με κοινοποίηση του οικείου δικογράφου, κατά τις περί επιδόσεως διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στην αρμόδια υπηρεσία και εντός της επομένης από την επίδοση καταχωρείται στο ειδικό βιβλίο σημάτων.

4. Η τριτανακοπή κατά αποφάσεως της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων και των τακτικών δικαστηρίων κατά αποφάσεως που δέχεται το σήμα, ασκείται εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών, που αρχίζει από την 16η του επομένου μηνός από τη δημοσίευση της

αποφάσεως στο Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

5. Προσφυγή από τον τριτανακόπτοντα ασκείται μόνο κατά της απόφασης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων που εκδίδεται επί της τριτανακοπής.

Άρθρο 11

1. Τα δικόγραφα ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων περιέχουν:

- α. τα ονόματα και την κατοικία των διαδίκων,
- β. τη σημείωση της προσβαλλόμενης απόφασης,
- γ. όλους τους λόγους της προσβολής αυτής,
- δ. χρονολογία και υπογραφή του διαδίκου ή του πληρεξουσίου του.

2. Πριν από κάθε συζήτηση ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων τριτανακοπών, παρεμβάσεων ή αιτήσεων διαγραφής, με ποινή απαραδέκτου, κατατίθενται τα κατά νόμον οριζόμενα τέλη και παράβολο, του οποίου διατάσσεται η απόδοση σε περίπτωση παραδοχής της τριτανακοπής, παρεμβάσεως ή αιτήσεως διαγραφής. Με αίτηση του παρισταμένου κατά τη συζήτηση πληρεξουσίου δικηγόρου, μπορεί να δοθεί από τον Πρόεδρο της Επιτροπής προθεσμία πέντε (5) ημερών για την καταβολή των ως άνω τελών και παραβόλου.

3. Ως προς τη συζήτηση και τις αποφάσεις επί τριτανακοπών, παρεμβάσεων και αιτήσεων διαγραφής ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 9.

4. Στα βιβλία καταχωρήσεως δικογράφων αναγράφονται και:

- α. ο αύξων αριθμός του δικογράφου,
- β. η χρονολογία,
- γ. το ονοματεπώνυμο του καταθέτη.

5. Τα δικόγραφα της τριτανακοπής, της αιτήσεως διαγραφής και των παρεμβάσεων ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων σημειώνονται ευθύς ως κατατεθεί ή επιδοθεί το δικόγραφο στην αρμόδια υπηρεσία στην οικεία έκθεση καταθέσεως.

6. Πρόσθετοι λόγοι ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων υποβάλλονται με δικόγραφο που κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία και συντάσσεται πράξη καταθέσεως δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την ορισθείσα πρώτη δικάσιμο. Το δικόγραφο κοινοποιείται στους λοιπούς διαδίκους πέντε (5) ημέρες προ της δικάσιμου.

Άρθρο 12

Παρέμβαση

1. Οποιος έχει έννομο συμφέρον, έστω και μη χρηματικό, μπορεί να παρέμβει εκουσίως, κυρίως ή προσθέτως, ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλού της Επικρατείας. Δικαίωμα παρεμβάσεως έχει και κάθε επιμελητήριο αλλά μόνο για τους λόγους απαραδέκτου του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

2. Η παρέμβαση ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ασκείται με δικόγραφο που κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία και κοινοποιείται με επιμέλεια του παρεμβαίνοντος τρεις (3) πλήρεις ημέρες πριν από την συζήτηση, ενώπιον δε των δικαστηρίων ασκείται κατά τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 13

Προσφυγή

1. Κατά των αποφάσεων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του αρμοδίου Διοικητικού Πρωτοδικείου από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

2. Η προσφυγή ασκείται εντός προθεσμίας εξήντα (6) ημερών, που αρχίζει από την επομένη της κοινοποίησεως της προσβαλλομένης αποφάσεως της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων και γίνεται με την κατάθεση του δικογράφου στη Γραμματεία της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων. Στο δικόγραφο της προσφυγής συντάσσεται πράξη καταθέσεως που

υπογράφεται από τον παραλαμβάνοντα και τον καταθέτοντα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 79 παρ. 2 και 3 του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Η Αρχή που παρέλαβε το δικόγραφο της προσφυγής υποχρεούται να προβεί στις ενέργειες που προβλέπονται από το άρθρο 82 του αυτού Κώδικα.

3. Κατά τη συζήτηση ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων καλούνται για άσκηση παρεμβάσεως αυτοί που έχουν καταστεί διάδικοι ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων.

4. Η κλήση των διαδίκων ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας δύναται να γίνει και προς αυτόν που είναι σημειωμένος στο ειδικό βιβλίο των σημάτων ως αντίκλητος.

5. Ενορκες βεβαιώσεις ενώπιον Ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου μπορούν να προσκομισθούν στο Διοικητικό Πρωτοδικείο, εφόσον κλητεύθηκε ο αντίδικος πριν από σαράντα οκτώ (48) ώρες.

Άρθρο 14

Καταχώρηση

1. Οι αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας, σημειώνονται στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 6 του παρόντος νόμου. Όταν το σήμα γίνει δεκτό με αμετάκλητη απόφαση, σημειώνεται στο ειδικό βιβλίο η λέξη "κατεχωρήθη" με τις τυχόν μεταβολές ως προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες στα οποία αναφέρεται το σήμα. Η πράξη καταχωρήσεως χρονολογείται και υπογράφεται αρμοδίως.

2. Το ειδικό βιβλίο είναι δημόσιο. Αντίγραφα δε ή αποσπάσματα των εγγραφών παρέχονται σε κάθε αιτούντα. Αντίγραφο ή απόσπασμα για το σήμα που έχει καταχωρηθεί παρέχεται στο δικαιούχο ατελώς.

Άρθρο 15

Χρόνος ενάρξεως ισχύος καταχωρήσεως

Σήμα που έγινε αμετάκλητα δεκτό, θεωρείται ότι καταχωρήθηκε από την ημέρα που υποβλήθηκε η δήλωση.

Άρθρο 16

Παράλληλη κατάθεση, Παραχώρηση άδειας χρήσεως

1. Με έγγραφη συμφωνία που κατατίθεται με τη δήλωση, επιτρέπεται η καταχώρηση του ίδιου σήματος για διάκριση των αυτών ή παρομοίων προϊόντων ή υπηρεσιών εν όλω ή εν μέρει, με τον όρο ότι η καταχώρηση του σήματος δεν δημιουργεί κινδύνους παραπλανήσεως του κοινού ούτε αντίκειται στο δημόσιο συμφέρον.
2. Με έγγραφη συμφωνία που καταχωρείται μετά από απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων στα βιβλία σημάτων επιτρέπεται η αποκλειστική ή μη χρήση του σήματος για μέρος ή το σύνολο των καλυπτομένων προϊόντων ή υπηρεσιών και για το σύνολο ή τμήμα του ελληνικού εδάφους, με τον όρο ότι η χρήση του σήματος δεν δημιουργεί κινδύνους παραπλανήσεως του κοινού ούτε αντίκειται στο δημόσιο συμφέρον.
3. Μπορεί να συμφωνηθεί ότι ο αδειούχος χρήσεως σήματος δικαιούται σε παραχώρηση περαιτέρω αδειών χρήσεως αυτού με τη διαδικασία και τους όρους της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.
4. Τις αγωγές παραλείψεως και αποζημιώσεως με έγγραφη συναίνεση του δικαιούχου έχει αυτοτελώς και ο αδειούχος χρήσεως σήματος.
5. Δήλωση περί λύσεως της συμφωνίας των παραγράφων 1 και 2, υποβαλλομένη από το δικαιούχο προκαταθέτη, επιφέρει αυτοδικαίως από της υποβολής της τη διαγραφή του σήματος που κατετέθη παρ' ετέρου ή της χρήσεως που παρεσχέθη. Για τη διαγραφή αυτών με αίτηση τρίτων αποφασίζει η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων.

Άρθρο 17

Διαγραφή

1. Το σήμα διαγράφεται, εν όλω ή εν μέρει, με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή των αρμοδίων δικαστηρίων στις εξής περιπτώσεις:

α. εάν, εντός χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της πράξεως καταχώρησης του σήματος, ο δικαιούχος δεν κάνει ουσιαστική χρήση αυτού για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει καταχωρηθεί ή αν διακόψει τη χρήση του σήματος για πέντε (5) συνεχή έτη,

β. εάν η επιχείρηση, για τα προϊόντα της οποίας έχει καταχωρηθεί το σήμα, έπαυσε να λειτουργεί από πενταετίας,

γ. εάν συνεπεία της συμπεριφοράς ή αδράνειας του δικαιούχου, το σήμα έχει καταστεί κοινόχρηστο ή συνήθης εμπορική ονομασία του προϊόντος ή της υπηρεσίας για το οποίο έχει καταχωρηθεί,

δ. εάν, λόγω της χρήσεως του σήματος από το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεση αυτού για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία τούτο έχει καταχωρηθεί, ενδέχεται να παραπλανηθεί το κοινό, ιδίως ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων ή των υπηρεσιών,

ε. εάν καταχωρήθηκε κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 3 και 4 του παρόντος νόμου.

2. Το σήμα δεν διαγράφεται:

α. εάν, παρά την ύπαρξη προγενέστερου αντιτιθέμενου σήματος, συντρέχουν λόγοι διαγραφής του προγενέστερου λόγω μη χρήσεως του σήματος, ή παύσεως λειτουργίας της επιχείρησης, κατά τα εδάφια α' και β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου,

β. εάν ο δικαιούχος προγενέστερου σήματος ή άλλου δικαιώματος που παρέχουν στο δικαιούχο του το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρήση μεταγενέστερου σήματος, ανέχθηκε εν γνώσει του τη χρήση μεταγενέστερου σήματος για περίοδο πέντε (5) συνεχών ετών, εκτός αν η κατάθεση του μεταγενέστερου σήματος έγινε με κακή πίστη.

3. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των εδαφίων α' και β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το σήμα δεν διαγράφεται:

α. εάν ο δικαιούχος του σήματος αποδείξει ότι η μη χρήση αυτού ή η παύση της λειτουργίας της επιχείρησης οφείλεται σε εύλογη αιτία,

β. εάν ο δικαιούχος του σήματος, στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της λήξεως της πενταετίας μη χρήσεως αυτού και της υποβολής της αιτήσεως διαγραφής, προέβη σε έναρξη ή επανάληψη της ουσιαστικής χρήσεως αυτού. Πάντως, η έναρξη ή επανάληψη της χρήσεως εντός περιόδου τριών (3) μηνών πριν από την υποβολή της αιτήσεως διαγραφής, η οποία δεν αρχίζει να τρέχει νωρίτερα από τη συμπλήρωση της συνεχούς πενταετίας μη

χρήσεως, δεν λαμβάνεται υπόψη, εάν οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για την έναρξη ή την επανάληψη της χρήσεως έλαβαν χώρα, αφού ο δικαιούχος έλαβε γνώση του γεγονότος ότι είναι πιθανή η υποβολή αιτήσεως διαγραφής.

4. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, ως χρήση του σήματος νοείται και κάθε ενέργεια που αναφέρεται στο άρθρο 18 παρ. 2 του παρόντος νόμου.

"4α. Σε περίπτωση που η αρχαιότητα κοινοτικού σήματος στηρίζεται επί προγενεστέρου εθνικού σήματος, σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 35 του Κανονισμού 40/94/Ε.Κ. της 20ης Δεκεμβρίου 1993 του Συμβουλίου, μπορεί να υποβληθεί αίτηση διαγραφής του προγενέστερου αυτού εθνικού σήματος, ακόμη και αν έχει προηγηθεί παραίτηση από το προγενέστερο αυτό εθνικό σήμα ή μη ανανέωση της προστασίας του".

5. Η αίτηση διαγραφής υποβάλλεται από κάθε πρόσωπο που δικαιολογεί έννομο συμφέρον. Τα επιμελητήρια μπορούν να υποβάλλουν αίτηση διαγραφής μόνον στις περιπτώσεις του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

6. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 εδ. ε' του παρόντος άρθρου η αίτηση διαγραφής υποβάλλεται στη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων εντός προθεσμίας πέντε (5) ετών, που αρχίζει από την καταχώρηση του σήματος, εκτός αν έχει κατατεθεί κακόπιστα. Στην περίπτωση του εδαφίου γ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η αίτηση διαγραφής δεν μπορεί να υποβληθεί πριν την πάροδο εικοσαετίας από την κατάθεση του σήματος.

7. Στην περίπτωση διαγραφής λόγω μη χρήσεως, η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων ή τα αρμόδια Δικαστήρια μπορούν να αντιστρέψουν το βάρος αποδείξεως.

8. Τα αποτελέσματα της αποφάσεως για διαγραφή του σήματος αρχίζουν όταν αυτή καταστεί αμετάκλητη. Για τον πριν από αυτή χρόνο δεν χωρεί ούτε αγωγή για αποζημίωση, ούτε έγκληση.

9. Όταν διαταχθεί η διαγραφή του σήματος, σημειώνεται η διαγραφή και ο αριθμός της αποφάσεως στο ειδικό βιβλίο σημάτων.

10. Το σήμα επίσης διαγράφεται, εν όλω ή εν μέρει, οποτεδήποτε, με απλή δήλωση του δικαιούχου, που κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία και καταχωρείται στα βιβλία σημάτων.

Άρθρο 18

Δικαιώματα που παρέχει το σήμα

1. Η καταχώρηση του σήματος παρέχει στο δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ιδίως παρέχει το δικαίωμα της χρήσεως αυτού, το δικαίωμα να επιθέτει αυτό στα προϊόντα ή εμπορεύματα τα οποία προορίζεται να διακρίνει, να χαρακτηρίζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες, να επιθέτει αυτό στα περικαλύμματα και στις συσκευασίες των εμπορευμάτων στο χαρτί αλληλογραφίας, στα τιμολόγια, στους τιμοκαταλόγους, στις αγγελίες, στις κάθε είδους διαφημίσεις, ως και σε άλλο έντυπο υλικό και να το χρησιμοποιεί σε ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα.

2. Ως χρήση του σήματος θεωρείται επίσης: α. η χρήση του σήματος που γίνεται υπό μορφή που διαφέρει ως προς τα στοιχεία του, τα οποία όμως δεν μεταβάλλουν το διακριτικό χαρακτήρα αυτού, β. η επίθεση του σήματος σε προϊόντα ή στη συσκευασία τους στην Ελλάδα με προορισμό αποκλειστικά την εξαγωγή, γ. η χρήση του σήματος με τη συγκατάθεση του δικαιούχου, καθώς και η χρήση συλλογικού σήματος από δικαιούμενα προς τούτο πρόσωπα.

3. Ο δικαιούχος του σήματος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές σημεία, τα οποία αποτελούν παραποίηση ή απομίμηση του σήματός του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 19

Ίδια και αλλότρια προϊόντα

1. Του σήματος επιτρέπεται να γίνεται χρήση μόνο στα ίδια προϊόντα και στις υπηρεσίες του δικαιούχου, πλην των εξαιρέσεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

2. Ως ίδια θεωρούνται και τα προϊόντα, τα οποία κατά το κύριο μέρος αυτών κατασκευάζονται ή παρασκευάζονται από το δικαιούχο του σήματος, απλώς δε συναρμολογούνται ή συμπληρώνονται από άλλον.

3. Ο μη παραγωγός του αυτού ή όμοιου προϊόντος δύναται να κάνει χρήση του δικού του σήματος στα πωλούμενα αλλότρια προϊόντα, υπό τον όρο ότι θα διατηρείται άθικτο το τυχόν υπάρχον σήμα του παραγωγού αυτών. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται αναλόγως και στα σήματα υπηρεσιών.

4. Σε κάθε άλλη περίπτωση, ούτε και με τη συναίνεση του δικαιούχου επιτρέπεται να γίνεται χρήση του σήματος σε αλλότρια προϊόντα, εμπορεύματα, ή υπηρεσίες ή κατ' άλλον τρόπο, πλην των εξαιρέσεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 20

Περιορισμός προστασίας

1. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα στο δικαιούχο του δεν παρεμποδίζει τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνσή τους, ως και ενδείξεις σχετικές με το είδος, την ποιότητα, τον προορισμό, την αξία, τη γεωγραφική προέλευση, το χρόνο παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλα χαρακτηριστικά τους, καθώς και το ίδιο το σήμα, αν τούτο είναι αναγκαίο προκειμένου να δηλωθεί ο προορισμός προϊόντος ή υπηρεσίας, ιδίως δε όταν πρόκειται για εξαρτήματα ή ανταλλακτικά. Η χρήση αυτή πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία ή στο εμπόριο και πάντως όχι εν είδει σήματος.

2. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν παρεμποδίζει τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές ένα προγενέστερο δικαίωμα τοπικής ισχύος, αν το δικαίωμα αυτό ασκείται στα εδαφικά όρια, στα οποία αναγνωρίζεται.

3. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν επιτρέπει στο δικαιούχο του να απαγορεύει τη χρήση του σήματος για προϊόντα που έχουν διατεθεί με το σήμα αυτό στο εμπόριο, μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από τον ίδιο το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, αν ο δικαιούχος έχει εύλογη αιτία να αντιταχθεί στη μεταγενέστερη εμπορική εκμετάλλευση των προϊόντων, ιδίως όταν η κατάσταση των προϊόντων μεταβάλλεται ή αλλοιώνεται μετά τη διάθεσή τους στο εμπόριο.

Άρθρο 21

Διάρκεια της προστασίας

1. Η προστασία του σήματος διαρκεί για μια δεκαετία που αρχίζει από την επόμενη της καταθέσεως.
2. Η διάρκεια της προστασίας μπορεί εκάστοτε να παρατείνεται για μια δεκαετία, με αίτηση του δικαιούχου και με την εμπρόθεσμη υποβολή στο Υπουργείο Εμπορίου του κατά νόμο αποδεικτικού καταβολής των υπέρ του Δημοσίου τελών.
3. Η υποβολή του κατά νόμο αποδεικτικού καταβολής των υπέρ του Δημοσίου τελών γίνεται εντός του τελευταίου έτους της προστασίας. Η υποβολή της αίτησης και του κατά νόμο αποδεικτικού καταβολής των τελών δύναται επίσης να γίνει εντός πρόσθετης προθεσμίας έξι (6) μηνών μετά τη λήξη της δεκαετίας, υπό τον όρο της υποβολής αποδεικτικού καταβολής των τελών αυξημένων κατά το ήμισυ.
4. Εάν προσκομισθεί εμπρόθεσμα το κατά νόμο αποδεικτικό καταβολής των τελών, σημειώνεται αυτό στο περιθώριο της αρχικής καταθέσεως.
5. Εάν δεν προσκομισθεί το κατά νόμο αποδεικτικό καταβολής των τελών εντός της υπό της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού οριζόμενης προθεσμίας, το σήμα διαγράφεται, αφού συνταχθεί πράξη.
6. Κάθε αμφισβήτηση μεταξύ του αιτούντος την παράταση της προστασίας και της υπηρεσίας, ως και κάθε αντίρρηση ως προς την κατά την παράγραφο 5 διαγραφή, λύεται από τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων με αίτηση του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 22

Μεταβίβαση

1. Το επί του σήματος δικαίωμα είναι μεταβιβάσιμο εν ζωή ή αιτία θανάτου, ανεξάρτητα από τη μεταβίβαση της επιχειρήσεως.

2. Η μεταβίβαση χωρεί και αν το σήμα αποτελείται από όνομα φυσικών ή νομικών προσώπων.

3. Η μεταβίβαση έχει ισχύ έναντι των τρίτων μόνο μετά την καταχώρηση αυτής στο βιβλίο σημάτων. Για την καταχώρηση αυτή απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής συμβάσεως και του κατά νόμο αποδεικτικού καταβολής των υπέρ του Δημοσίου τελών.

4. Επί μεταβιβάσεως σήματος κατά το χρονικό διάστημα που η υπόθεση είναι εκκρεμής ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή των αρμοδίων διοικητικών δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο ειδικός ή ο οιονεί καθολικός διάδοχος δικαιούται να ασκήσει παρέμβαση. Η άσκηση παρεμβάσεως καθιστά αυτόν κύριο διάδικο, που δύναται να ασκήσει όλα τα δικαιώματα του δικαιοπαρόχου του, ο οποίος αποβάλλεται από τη δίκη.

Άρθρο 23

Εταιρίες

Λυομένης της εταιρίας και μετά το πέρας της εκκαθάρισεως, αν δεν συμφωνηθεί άλλως κατά την εκκαθάριση, το σήμα διαγράφεται.

Άρθρο 24

1. Η αναγκαστική κατάσχεση και εκποίηση του σήματος επιτρέπεται.

2. Επί κατασχέσεως, η απόφαση που την επιτρέπει κοινοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία και καταχωρείται στο οικείο βιβλίο.

3. Επί πτωχεύσεως του δικαιούχου του σήματος μπορεί αυτό να εκποιηθεί και αυτοτελώς.

4. Όταν το σήμα αποτελείται από το όνομα του δικαιούχου, δεν χωρεί κατάσχεση ούτε εκποίηση εν πτωχεύσει.

Άρθρο 25

Συλλογικά σήματα

1. Συνεταιρισμοί, ενώσεις ή σύλλογοι που επιδιώκουν επαγγελματικούς σκοπούς και έχουν νομική προσωπικότητα, και αν ακόμα δεν έχουν δική τους επιχείρηση, μπορούν να καταθέτουν σήματα για να διακρίνουν προϊόντα, εμπορεύματα ή υπηρεσίες που παράγονται, πωλούνται ή παρέχονται από τα μέλη αυτών (συλλογικά σήματα). Προς τα παραπάνω νομικά πρόσωπα εξομοιώνονται και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

2. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο άρθρο 3 του παρόντος, το συλλογικό σήμα μπορεί να αποτελείται από ενδείξεις, που δύνανται να χρησιμεύουν στο εμπόριο για τον προσδιορισμό της γεωγραφικής προέλευσης των προϊόντων ή των υπηρεσιών. Συλλογικό σήμα που αποτελείται από τέτοιες ενδείξεις δεν δίνει στο δικαιούχο το δικαίωμα να απαγορεύει σε τρίτους την εμπορική χρήση τέτοιων σημείων ή ενδείξεων, ιδίως δε σε τρίτους που επιτρέπεται να χρησιμοποιούν γεωγραφική ονομασία, με την προϋπόθεση ότι οι τρίτοι αυτοί τα χρησιμοποιούν σύμφωνα με τα χρηστά και συναλλακτικά ήθη.

3. Η δήλωση για κατάθεση συλλογικού σήματος πρέπει να συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση, η οποία περιέχει τον τίτλο, την έδρα, το σκοπό, το ονοματεπώνυμο των νόμιμων εκπροσώπων, ονομαστικό κατάλογο των μελών που δικαιούνται τη χρήση, καθώς και τους όρους και κανονισμούς που αφορούν τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών για τη χρήση του σήματος από αυτά. Ομοια δήλωση απαιτείται και για κάθε τυχόν μεταβολή των στοιχείων αυτών.

4. Το επί του συλλογικού σήματος δικαίωμα δεν μπορεί να μεταβιβασθεί ως τέτοιο προς τρίτον.

5. Η άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την καταχώρηση του συλλογικού σήματος ανήκει σε κάθε περίπτωση μόνο στο νομικό πρόσωπο του δικαιούχου του συλλογικού σήματος συνεταιρισμού, ενώσεως ή συλλόγου.

6. Για τα συλλογικά σήματα τηρείται ειδικό βιβλίο, τα δε δικαιώματα καταθέσεως και παρατάσεως της διάρκειας αυτών ορίζονται στο πενταπλάσιο των δικαιωμάτων που ισχύουν κάθε φορά για τα υπόλοιπα σήματα.

7. Διαγραφή του συλλογικού σήματος χωρεί για όλες τις περιπτώσεις του άρθρου 17, που εφαρμόζονται ανάλογα, όπως και όταν ο δικαιούχος ανέχεται τη χρήση του σήματος κατά τρόπο που αντίκειται στους σκοπούς του συνεταιρισμού, ενώσεως, συλλόγου κλπ, στους όρους και κανονισμούς που δηλώθηκαν υπεύθυνα κατά την κατάθεση ή επιφέρει πλάνη στις συναλλαγές.

8. Αλλοδαποί συνεταιρισμοί, ενώσεις, σύλλογοι ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που ιδρύθηκαν κατά τις διατάξεις του ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου της χώρας όπου εδρεύουν, δύνανται να καταθέτουν συλλογικά σήματα, αν στη χώρα αυτών κατατίθενται και προστατεύονται ελληνικά συλλογικά σήματα.

9. Η χρήση του συλλογικού σήματος γίνεται απαραίτητα με την ένδειξη "συλλογικό σήμα".

10. Στα συλλογικά σήματα ισχύουν όλες οι διατάξεις του παρόντος, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 26

Αγωγή επί παραλείψει και αποζημιώσει

1. Οποιος χρησιμοποιεί ή παραποιεί ή απομιμείται σήμα που ανήκει σε άλλον μπορεί να εναχθεί επί παραλείψει ή αποζημιώσει ή και για αμφότερα. Το αυτό ισχύει και για εκείνον ο οποίος χρησιμοποιεί σημείο που ταυτίζεται μεν ή ομοιάζει με σήμα, αλλά δεν διακρίνει συναφή προϊόντα ή υπηρεσίες με τα διακρινόμενα από το σήμα, εφόσον τούτο έχει αποκτήσει φήμη στην Ελλάδα και η χρησιμοποίηση του σημείου θα προσπόριζε στον χρησιμοποιούντα χωρίς εύλογη αιτία όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος ή θα έβλαπτε το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος.

2. Η αγωγή εγείρεται ενώπιον του αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου, ανεξαρτήτως ποσού, και δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. Η αξίωση για αποζημίωση παραγράφεται μετά τριετία από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε το πρώτον η παράνομη χρησιμοποίηση, παραποίηση ή απομίμηση. Επί διακοπής της παραγραφής νέα παραγραφή αρχίζει από τη λήξη του έτους στο οποίο συνέπεσε το πέρας της διακοπής.

3. Οι διαφορές της πρώτης παραγράφου, αν ενωθούν με διαφορές εκ του Ν. 146/1914 ή των άρθρων 914 επ. του Αστικού Κώδικα, μπορεί να εισάγονται και στα αρμόδια Πολυμελή Πρωτοδικεία.

4. Προκειμένου για πανομοιότυπο σήμα, καθώς και για σήμα που διαφέρει ως προς τα στοιχεία που δεν μεταβάλλουν το διακριτικό του χαρακτήρα, για την πλήρη απόδειξη χρήσεως ή παραποιήσεως αρκεί μόνο η προσκόμιση του πιστοποιητικού καταχωρήσεως του παραποιημένου σήματος.

Άρθρο 27

Ασφαλιστικά μέτρα

1. Οποιος έχει αξίωση επί παραλείψει πράξεως, που αντίκειται στον παρόντα νόμο, μπορεί να ζητήσει και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

2. Όταν η αίτηση στρέφεται κατά τρίτου, καλείται πάντοτε και ο κύριος της επιχειρήσεως, της οποίας τα προϊόντα ή υπηρεσίες φέρνουν το προσβαλλόμενο σήμα, εάν από αυτά προκύπτει ποιός είναι ο κύριος.

3. Η δήλωση καταθέσεως σήματος από το πρόσωπο κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, δεν κωλύει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατ' αυτού.

4. Αρμόδιο για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων είναι το Πρωτοδικείο τόσο της περιφέρειας στην οποία ευρίσκονται τα προϊόντα ή παρέχονται οι υπηρεσίες, όσο και της περιφέρειας που εδρεύει η επιχείρηση, της οποίας τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες φέρουν το προσβαλλόμενο σήμα.

Άρθρο 28

Ποινικές διατάξεις

1. Τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών ή με μια αποτις ποινές αυτές:

α) όποιος παραποιεί σήμα ή κάνει εν γνώσει του χρήση παραποιημένου σήματος,

β) όποιος θέτει σε προϊόντα της επιχειρήσεώς του ή σε αντικείμενα του εμπορίου του εν γνώσει αλλότριο σήμα,

γ) όποιος χωρίς παραποίηση απομεινεί εν όλω ή εν μέρει προς παραπλάνηση των αγοραστών αλλότριο σήμα ή κάνει χρήση εν γνώσει τέτοιου σήματος,

δ) όποιος εν γνώσει πωλεί ή εκθέτει προς πώληση ή κυκλοφορία προϊόντα ή "εμπορεύματα" που φέρουν σήμα που αποτελεί παραποίηση ή απομίμηση αλλοτρίου σήματος,

ε) όποιος κάνει χρήση σήματος κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 19,

στ) όποιος χρησιμοποιεί εν είδει σήματος τα εμβλήματα και τα σύμβολα του ελληνικού κράτους και πάσης αρχής ως και τα θρησκευτικά σύμβολα.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου 1 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και στα σήματα υπηρεσιών.

Άρθρο 29

Ασκηση της ποινικής δίωξης

Η ποινική δίωξη για μεν τις περιπτώσεις α', β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 28 ασκείται κατ' έγκληση και για πράξεις που γίνονται μετά την καταχώρηση του σήματος του εγκαλούντος, για δε την περίπτωση στ' και αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 30

Δημοσίευση ποινικών αποφάσεων

Το δικαστήριο διατάσσει την καταχώρηση σε περίληψη κάθε καταδικαστικής απόφασης περί σήματος με δαπάνη του καταδικασθέντος σε δύο ημερήσιες Εφημερίδες των Αθηνών, όταν το αδίκημα ετελέσθη στην περιφέρεια του Νομού Αττικής. Εάν το αδίκημα ετελέσθη σε περιφέρεια άλλου νομού, η καταχώρηση γίνεται σε μια ημερήσια εφημερίδα των Αθηνών και σε μια ημερήσια τοπική εφημερίδα και αν δεν υπάρχει τοπική εφημερίδα, σε μια ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας του Νομού.

Άρθρο 31

Αφαίρεση κατασχεθέντων σημάτων και καταστροφή προϊόντων

1. Το πολιτικό ή ποινικό δικαστήριο διατάσσει επί των παραπονήσεων την καταστροφή των προϊόντων ή εμπορευμάτων, που φέρουν τα παραπονημένα σήματα, επί δε απομμήσεως την αφαίρεση και την καταστροφή των σημάτων ή την καταστροφή των προϊόντων.

2. Την αφαίρεση ή καταστροφή αυτών δύναται να διατάξει το Δικαστήριο και σε περίπτωση αθώσεως του κατηγορουμένου, αν κρίνει ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως.

Άρθρο 32

Αρμοδιότητα πολιτικών δικαστηρίων

Τα πολιτικά δικαστήρια ουδεμία έχουν αρμοδιότητα, όπου καθίστανται κατά τον παρόντα νόμο αρμόδια η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Οι αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, κατά των οποίων δεν χωρεί προσφυγή, και οι αμετάκλητες αποφάσεις των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, που εκδίδονται κατά τον παρόντα νόμο, είναι υποχρεωτικές για τα πολιτικά δικαστήρια και κάθε άλλη αρχή.

Άρθρο 33

Σήματα αλλοδαπών

1. Έλληνες ή αλλοδαποί που έχουν εκτός της Ελλάδας την επαγγελματική του εγκατάσταση, δύναται να προστατευτούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, αν στην πολιτεία όπου είναι επαγγελματικά εγκατεστημένοι προστατεύονται τα σήματα αυτών και υπάρχει σε αυτήν αμοιβαιότητα για την προστασία των ελληνικών σημάτων, που έχει καθιερωθεί με διεθνή σύμβαση ή με ανταλλαγή κυβερνητικής δηλώσεως μεταξύ της Ελλάδας και της αλλοδαπής πολιτείας.

2. Για την προστασία στην Ελλάδα, απαιτείται η σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου κατάθεση του σήματος, για την οποία, εκτός από τα προβλεπόμενα από το άρθρο 6 του παρόντος νόμου στοιχεία, απαιτούνται και:

α. Απόδειξη της αρμόδιας αλλοδαπής αρχής, ότι σύμφωνα με τη νομοθεσία της αλλοδαπής πολιτείας, όπου βρίσκεται η επαγγελματική εγκατάσταση του αιτούντος, είναι κατατεθειμένο και προστατεύεται το σήμα, του οποίου η κατάθεση ζητείται στην Ελλάδα. Η απόδειξη αυτή δεν απαιτείται, εφόσον τα ελληνικά σήματα κατατίθενται στην αλλοδαπή

πολιτεία χωρίς την προσαγωγή αυτής. Παραλλαγές επουσιωδών μερών του σήματος που δεν μεταβάλουν τη συνολική εντύπωσή του, δεν αποτελούν λόγο απαραδέκτου. Προκειμένου περί σημάτων που κατατίθενται με διεκδίκηση προτεραιότητας εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της πρώτης δηλώσεως στην αλλοδαπή πολιτεία, η ως άνω απόδειξη μπορεί να υποβάλλεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της δηλώσεως του σήματος στην ημεδαπή.

β. Ειδικό πληρεξούσιο έγγραφο με απλή υπογραφή του καταθέτου που περιέχει και δήλωση για υπαγωγή στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Αθήνας. Η δήλωση αυτή δύναται να αναπληρωθεί και με έγγραφη δήλωση του πληρεξουσίου του αιτούντος στην αρμόδια περί σημάτων υπηρεσία.

3. Τα ξενόγλωσσα έγγραφα που προσκομίζονται κατά την κατάθεση σήματος πρέπει να συνοδεύονται και με ελληνική μετάφραση από πρόσωπο που έχει το δικαίωμα μεταφράσεως σύμφωνα με το νόμο.

4. Αλλοδαπό σήμα καταχωρημένο νόμιμα στην Ελλάδα καθίσταται ανεξάρτητο από το σήμα της πολιτείας όπου βρίσκεται η επαγγελματική εγκατάσταση του δικαιούχου.

Άρθρο 34

Οι δημοσιεύσεις που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο γίνονται σε ειδικό τεύχος της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, που εκδίδεται κατά μήνα με τον τίτλο "Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας".

Άρθρο 35

1. Οι υπέρ του Δημοσίου εισπράξεις για τα σήματα καθορίζονται ως ακολούθως:

" 1. Κατάθεση σήματος 20.000 δρχ.

1α. Για κάθε επιπλέον κλάση 5.000 δρχ.

2. Παράταση προστασίας σήματος 20.000 δρχ.

2α. Για κάθε επιπλέον κλάση 5.000 δρχ.

3. Αλλαγή επωνυμίας ή νομικής μορφής ή διευθύνσεως 10.000 δρχ.
  4. Περιορισμός προϊόντων ή υπηρεσιών 5.000 δρχ.
  5. Μεταβίβαση σήματος 20.000 δρχ.
  6. Κατάθεση ενδίκων μέσων, παρεμβάσεων και αιτήσεων ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων 15.000 δρχ.
  7. Κατάθεση ενδίκων μέσων ενώπιον του Δευτεροβαθμίου Διοικ.Δικαστηρίου Σημάτων 15.000 δρχ.
  8. Παράβολο ασκήσεως ενδίκων μέσων και αιτήσεων ενώπιον της Διοικ.Επιτροπής Σημάτων και του Δευτεροβαθμίου Διοικ.Δικαστηρίου Σημάτων 5.000 δρχ.
  9. Εκδοση αντιγράφων σημάτων 200 δρχ."
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να αναπροσαρμόζονται εκάστοτε εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου, που ορίζονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.
  3. Στους Προέδρους, τα μέλη, τους γραμματείς και τους βοηθούς των Δικαστηρίων Σημάτων καταβάλλεται αποζημίωση κατά συνεδρίαση καθοριζόμενη εκάστοτε δι' αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου.

Άρθρο 36

Ταξινόμηση σημάτων

1. Το άρθρο 9 του Β.Δ/τος τς 20/27.12.1939 (ΦΕΚ Α', 553) "περί εκτελέσεως του Α.Ν. 1998/1939 "Περί σημάτων", ως αντικαταστάθηκε δια του άρθρου 4 του Β.Δ/τος της 26 Σεπτεμβρίου / 6 Οκτωβρίου 1955, διατηρείται σε ισχύ.

2. Οι υπηρεσίες ταξινομούνται σε οκτώ (8) κλάσεις επόμενες κατ' αριθμόν των κλάσεων ταξινομήσεως εμπορευμάτων και προϊόντων του αναφερομένου στην προηγούμενη παράγραφο άρθρου 9 του Β.Δ/τος της 20/27.12.1939, όπως ισχύει, ως ακολούθως:

Κλάση 35: Διαφήμιση, διαχείριση εμπορικών υποθέσεων, διοίκηση εμπορικών επιχειρήσεων, εργασίες γραφείου.

Κλάση 36: Ασφάλειες, οικονομικές υποθέσεις, νομισματικές υποθέσεις, υποθέσεις που αφορούν τα ακίνητα.

Κλάση 37: Κατασκευές, επισκευές, υπηρεσίες εγκατάστασης.

Κλάση 38: Τηλεπικοινωνίες.

Κλάση 39: Μεταφορές, συσκευασία και αποθήκευση εμπορευμάτων, οργάνωση ταξιδίων.

Κλάση 40: Επεξεργασία υλικών.

Κλάση 41: Εκπαίδευση, επιμόρφωση, ψυχαγωγία, αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες.

Κλάση 42: Εστίαση (διατροφή), προσωρινή κατάλυση, ιατρικές φροντίδες, υγιεινή και ομορφιά, κτηνιατρικές και αγροτικές υπηρεσίες, νομικές υπηρεσίες, επιστημονική και βιομηχανική έρευνα, προγραμματισμός για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, υπηρεσίες που δεν ταξινομούνται σε άλλη κλάση.

Άρθρο 37

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως και στα σήματα υπηρεσιών.

Άρθρο 38

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων περί σημάτων υπηρεσιών και πάντως όχι πλέον της πενταετίας από την εφαρμογή του παρόντος νόμου, το παραδεκτό τους, σε περίπτωση αμφισβητήσεως, θα γίνεται με βάση την προτεραιότητα χρήσεως που προβάλλεται και αποδεικνύεται.

2. Ο τρόπος καταθέσεως και ελέγχου των ηχητικών σημάτων θα καθορισθεί με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 10, 11 και 17 του παρόντος νόμου καταλαμβάνουν τις εκκρεμείς, ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, υποθέσεις και τις ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων εκκρεμείς δίκες. Κατ' εξαίρεση η προθεσμία των τεσσάρων (4) μηνών ασκήσεως της τριτανακοπής εφαρμόζεται μόνο στις δημοσιεύσεις στο Δ.Ε.Β.Ι., που γίνονται μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.

4. Οι διατάξεις που αντίκεινται στον παρόντα νόμο ή αφορούν θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν, καταργούνται. Υφιστάμενες ειδικές διατάξεις διατηρούνται. Διατηρούνται επίσης οι κατ' εξουσιοδότηση του Α.Ν. 1998/1939 και του ν.3205/1955 εκδοθείσες διατάξεις, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος.

5. Καταργείται το Π.Δ. 317/1992.

6. Τα του τρόπου συντάξεως και τηρήσεως των βιβλίων του άρθρου 6 του παρόντος καθορίζονται εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου η απόφαση αυτή εκδίδεται εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από της δημοσίευσής του παρόντος. Μέχρις εκδόσεως της Υπουργικής αποφάσεως, εξακολουθούν να ισχύουν οι μέχρι τότε ισχύουσες διατάξεις περί των βιβλίων καταθέσεως των δηλώσεων σημάτων.

7. Σήματα, που δεν έχουν γίνει αμετακλήτως δεκτά κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κρίνονται ως προς τις προϋποθέσεις παραδεκτού, σύμφωνα με το προϊσχύσαν δίκαιο.

8. Οπου στον Κανονισμό του Συμβουλίου περί του Κοινοτικού Σήματος υπ' αριθ. 40/94/20.12.1993 αναφέρεται η Κεντρική Υπηρεσία Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, νοείται η Υπηρεσία Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας του Υπουργείου Εμπορίου.

Άρθρο 39

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει σαράντα πέντε (45) ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.